

Competitiveness of an Enterprise]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, iss. 21 (2018): 266–272. <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/54.pdf>

“Eksport tovariv i posluh Ukrainy” [Export of Goods and Services of Ukraine]. Ministerstvo rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho hospodarstva Ukrainy. <https://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=a4519e1d-d49f-4167-876b-1b544fae85de>

“Innovatsiina Ukraina. 2020 : natsionalna dopovid” [Innovative Ukraine. 2020: National Report]. NAN Ukrainy. Kyiv, 2015. <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2015/07/Інноваційна-Україна-2020++.pdf>

Kotler, F., and Armstrong, H. *Osnovy marketynhu* [Basics of Marketing]. Kyiv: Dialektyka, 2020.

Kovalchuk, S. V. “Suchasnyi stan innovatsiinoho rozvytku promyslovykh pidpriemstv Ukrainy” [The Current State of Innovative Development of Industrial Enterprises of Ukraine]. *Ekonomist*, no. 10 (2012): 27–32.

Nikitina, A. V., and Zakharenko, I. V. “Contemporary State of Ukrainian Enterprises Development under Modern

Globalization Conditions”. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, no. 3 (2020): 27–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.26-5>

Piddubna, L. I. *Mizhnarodna konkurentospromozhnist pidpriemstva: teoriia ta mekhanizm zabezpechennia* [International Competitiveness of the Enterprise: Theory and Mechanism of Provision]. Kharkiv: VD «INZhEK», 2011.

Ponomarenko, V. S., and Piddubna, L. I. *Upravlinnia mizhnarodnoiu konkurentospromozhnistiu pidpriemstva* [Management of International Competitiveness of the Enterprise]. Kharkiv: VD «INZhEK», 2008.

Pysarenko, T. V., Kvasha, T. K., and Rozhkova, L. V. *Innovatsiina diialnist v Ukraini u 2019 rotsi* [Innovative Activity in Ukraine in 2019]. Kyiv: UkrINTEI, 2020.

Rakhman, M. S., Yevtushenko, V. A., and Rudas, D. S. “Zovnishnyoeconomichna diialnist Ukrainy z krainamy Yes” [Foreign Economic Activity of Ukraine with EU Countries]. *Infrastruktura rynku*, no. 47 (2020): 39–44. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct47-7>

УДК 339.92:330.3

JEL: F23; O10

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-12-27-34>

ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЙ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «САМСУНГ ЕЛЕКТРОНІКС УКРАЇНА КОМПАНІ»)

©2021 ЧЕРНОВА О. В., ЗАЯЦЬ Д. Г.

УДК 339.92:330.3

JEL: F23; O10

Чернова О. В., Заяць Д. Г. Оцінка діяльності філій транснаціональних корпорацій в Україні (на прикладі ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»)

Метою статті є дослідження діяльності філій іноземних корпорацій на території України на прикладі ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» та визначення перспектив щодо її подальшого розвитку на вітчизняному ринку. Під час дослідження було розглянуто сутність та основні характеристики транснаціональних корпорацій (ТНК) і процесу транснаціоналізації. Вивчено підходи різних авторів, науковців і вчених до трактування поняття «транснаціональна корпорація». З'ясовано особливі риси ТНК, які відрізняють їх від звичайних компаній. Досліджено історію створення та розвитку відомої технологічної корпорації Samsung Electronics Co. Ltd. У ході дослідження було проаналізовано рейтинг найприбутковіших компаній світу згідно з показником «чиста виручка» та з'ясовано місце корпорації Samsung Electronics у ньому. Визначено місце Samsung Electronics на світовому ринку електроніки, технологій і телекомунікацій. Розглянуто рейтинг провідних найпопулярніших брендів мобільних телефонів на світовому та вітчизняному ринках і виявлено позицію бренду Samsung у ньому. Таким чином, було з'ясовано конкурентів компанії в Україні та світі. Проаналізовано масштаби діяльності філій корпорації Samsung Electronics в Україні. Проведено аналіз динаміки показників «чистий дохід» і «собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)» компанії «Самсунг Електронікс Україна Компані» протягом останніх років. Досліджено динаміку зміни показників «валовий прибуток» і «чистий фінансовий результат (прибуток)» компанії протягом останніх років. За допомогою аналізу динаміки показників фінансових результатів було надано комплексну оцінку діяльності ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані». Розкрито проблеми функціонування філій іноземних корпорацій на території України та визначено перспективи розвитку їх філій (на прикладі ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»). Зроблено висновки щодо значення філій іноземної корпорації Samsung Electronics Co. Ltd для українського ринку технологій, електроніки та телекомунікацій зокрема та національної економіки загалом.

Ключові слова: транснаціоналізація, транснаціональна корпорація (ТНК), філія, технологічна корпорація, іноземне інвестування, Samsung.

Рис.: 4. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 11.

Чернова Ольга Вадимівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Університет державної фіскальної служби України (вул. Університетська, 31, Ірпінь, 08201, Україна)

E-mail: olga.chernova.online@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5053-708X>

Заяць Діана Григорівна – магістрантка, Університет державної фіскальної служби України (вул. Університетська, 31, Ірпінь, 08201, Україна)

E-mail: dianochka_zayats@ukr.net

**Chernova O. V., Zaiats D. H. Evaluating the Activities of Transnational Corporations' Subsidiaries in Ukraine
(Example of Samsung Electronics Ukraine Company, LLC)**

The article is aimed at studying the activities of branches of foreign corporations on the territory of Ukraine on the example of Samsung Electronics Ukraine Company LLC and determining the prospects for its further development in the domestic market. During the study, the essence and main characteristics of transnational corporations (TNCs) and the process of transnationalization are considered. The approaches of various authors, scientists and scholars to the interpretation of the concept of «transnational corporation» are examined. The special features of TNCs that distinguish them from ordinary companies are specified. The history of creation and development of the well-known technology corporation Samsung Electronics Co. Ltd. is studied. In the course of the study the rating of the most profitable companies in the world according to the «net revenue» indicator was analyzed and the place of Samsung Electronics Corporation therein was specified. The Samsung Electronics' place in the global market of electronics, technology and telecommunications is determined. The rating of the leading most popular brands of mobile phones in both the world and the domestic markets is considered and the position of the Samsung brand in the rating is identified. Thus, the company's competitors in Ukraine and the world are defined. The scale of activity of Samsung Electronics Corporation branch in Ukraine is analyzed. The dynamics of indicators of «net income» and «cost of sold products (goods, works, services)» of Samsung Electronics Ukraine Company over recent years are analyzed. The dynamics of changes in the indicators of «gross profit» and «net financial result (profit)» of the company over recent years is researched. Through the analysis of the dynamics of financial results, a comprehensive assessment of the activities of Samsung Electronics Ukraine Company LLC is provided. The problems of functioning of branches of foreign corporations on the territory of Ukraine are disclosed and prospects of development of their branches are determined (example of Samsung Electronics Ukraine Company LLC). The conclusions are drawn on the importance of the branch of the foreign corporation Samsung Electronics Co. Ltd for the Ukrainian market of technology, electronics and telecommunications in particular and the national economy in general.

Keywords: transnationalization, transnational corporation (TNC), branch, technology corporation, foreign investment, Samsung.

Fig.: 4. Tabl.: 1. Bibl.: 11.

Chernova Olga V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations, University of the State Fiscal Service of Ukraine (31 Universytetska Str., Irpin, 08201, Ukraine)

E-mail: olga.chernova.online@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5053-708X>

Zaiats Diana H. – Graduate Student, University of the State Fiscal Service of Ukraine (31 Universytetska Str., Irpin, 08201, Ukraine)

E-mail: dianochka_zayats@ukr.net

Сьогодні важко знайти країну або територію, якої б не торкнулися процеси глобалізації та транснаціоналізації. Як наслідок, транснаціональні та багатонаціональні компанії тісно зрослися із економіками більшості країн світу.

Транснаціональні корпорації є провідними торговими компаніями, інвесторами, розробниками новітніх технологій, стимуляторами міжнародної трудової міграції. Дані компанії допомагають державам виходити на міжнародну арену та заявляти про себе на весь світ. Саме ТНК пов'язують між собою економіки різних країн світу та справедливо вважаються трансформаторами глобалізаційних процесів.

Стратегічними пріоритетами для України є залучення держави до міжнародних економічних процесів, поліпшення її економічного стану та зростання рівня життя населення. Саме співпраця із закордонними партнерами та залучення іноземних інвестицій у національну економіку є дієвими інструментами для досягнення поставлених цілей. Оскільки саме транснаціональні корпорації пов'язують країну із міжнародним середовищем, дослідження діяльності філій іноземних корпорацій на території України є актуальним і має важливе значення.

Особливості діяльності представників транснаціонального бізнесу та їх впливу на національну економіку досліджували й аналізували у своїх працях багато вітчизняних і закордонних авторів, науковців і вчених. Серед них: Стеценко Б. С., Стрельник С. О., Солоненко Ю., Omoteso K., Накеем Yu., Швець Ю. О., Сухаренко Т. А., Стасюк Н. Р., Волошко Н. О., Ткачен-

ко Д. О., Поліщук О. В., Мізюк С. Г., Білик А. В., Когдос М., Войтович С. та інші.

Мета статті – дослідження діяльності філій іноземних корпорацій на території України, а саме – ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані», та визначення перспектив щодо її подальшого розвитку на вітчизняному ринку.

Серед найважливіших процесів, що притаманні сучасній глобальній економіці, варто виділити транснаціоналізацію, яка протягом останніх десятиліть значно видозмінила принципи економічних відносин. Дефініція «транснаціоналізація» походить від поняття «транснаціональна корпорація», дані терміни є взаємопов'язаними.

Науковці розпочали дослідження діяльності транснаціональних компаній відносно недавно, із середини 60-х років ХХ століття. До цього часу компанії, що виносили свою діяльність за межі країни, називалися підприємствами з іноземним інвестиціями, мультитериторіальними фірмами тощо. Того часу вчені не займалися дослідженням і обґрунтуванням участі фірм у зарубіжному інвестуванні, міжнародному виробництві. Вважалося, що цим має займатися держава.

Оскільки прямі іноземні інвестиції є одним із ключових елементів корпоративної стратегії ТНК на зарубіжних ринках, науковці трактують дане поняття таким чином: «транснаціоналізація – це процес перенесення частини відтворювальних процесів з однієї країни в іншу (інші) за допомогою прямих іноземних інвестицій, до яких, на відміну від портфельних, від-

носять інвестиції, зроблені за кордон з метою організації філій або встановлення контролю над іноземними компаніями... Ці інвестиції здійснюються в основному ТНК, які є основою транснаціоналізації» [1].

Розглянемо сутність поняття «транснаціональна корпорація». С. О. Стрельник трактує дане поняття таким чином: «Транснаціональна компанія – це підприємство, яке походить з однієї країни та вкладає ресурси в розширення своєї діяльності на міжнародному ринку шляхом заснування дочірніх компаній, відкриття філій в інших країнах із метою отримання найвигідніших умов господарської діяльності, що, своєю чергою, приводить до максимізації прибутку компанії та підвищення економічного впливу компанії на національні економічні системи світу» [2].

Окремі науковці, окрім вже описаних вище ознак транснаціональної корпорації, підкреслюють роль сучасних ТНК як лідерів глобального бізнесу. Так, вітчизняний науковець І. Сорока стверджує, що ТНК – це «підприємства (фінансово-промислові об'єднання), яким належать комплекси чи виробництва, що контролюють діяльність компаній, розташованих за межами країни базування, мають велику мережу філій і відділень у різних країнах, займають провідні положення у виробництві та реалізації того чи іншого товару» [1].

Визначальною рисою ТНК вважається застосування глобальних методів управління керівництвом компанії. Опираючись на дану рису, Г. Перлмуттер зазначав: «Вирішальним фактором що визначає належність корпорації до категорії ТНК, є рівень «глобального мислення» вищих керівників, тобто здатність мислити та керувати у глобальному масштабі, що визначає відповідний стиль і методи управління» [3].

Експерти вважають транснаціональну корпорацію потужною компанією корпоративного бізнесу, яка здійснює діяльність на міжнародному масштабі. Таким чином, вона відіграє вирішальну роль у посиленні світогосподарських зв'язків. Корпорації даного типу – це гігантські, широко диверсифіковані як у галузевому, так, і у географічному плані господарські структури [1].

ТНК є настільки розвиненими та могутніми, що за своєю економічною потужністю прирівнюються до цілих держав. Вони впливають не лише на формування економічної політики країн, а й на структуру всієї світової економіки, використовуючи різні методи конкурентної боротьби.

Основною характерною рисою ТНК вважається їх спроможність планувати, організовувати та контролювати господарську діяльність у різних країнах. Саме це відрізняє ТНК від інших учасників світової економічної системи. Такими учасниками є робоча сила, споживачі, місцеві, регіональні та національні уряди [2].

Здійснимо наше дослідження на прикладі транснаціональної корпорації Samsung Electronics Co. Ltd. Дана компанія є одним із найцінніших технологічних брендів у світі. Samsung Electronics є світовим лідером у сфері побутової електроніки, напівпровідників, телекомунікацій і медіа-технологій. Від часу свого заснування маленька, нічим не примітна компанія виросла в багатонаціональний конгломерат із більш, ніж 287 000 працівників у понад 74 країнах світу, почала керувати понад 200 філіями по всьому світу [4].

Назва Samsung стала дуже звичною, а продукція – популярною серед споживачів усього світу. Багато людей асоціюють цей бренд із мобільними телефонами. Та насправді – це могутній технологічний гігант, який розкидає свої виробництва в різні країни світу, вкладає інвестиції, таким чином заповнюючи ринки всього світу.

Щодо історії створення корпорації, то Samsung Group була заснована в місті Тегу (Південна Корея) 1 березня 1938 року. Її засновником є підприємець Лі Бьон Чхоль (*Lee Byung-Chull*) (1910–1987). «Samsung» (Samsung Trading Co.) у перекладі з корейської означає «три зірки» [5].

Спочатку компанія була маленькою сільською крамницею, в якій продавалася рисова мука. Через деякий час Лі Бьон Чхоль перетворив її в незалежний канал для експорту цукру, сушеної риби, локшини та рису, рисової горілки та пива закордон [5]. Неодноразово компанія була на межі знищення, але її засновник не дозволив цьому відбутися. Компанія розвивалася, змінювала види діяльності, доки не почала займатися виробництвом технічної продукції.

Оскільки Samsung вважається виробником смартфонів № 1 у світі, варто розглянути країни, де розташовані фабрики смартфонів Samsung, а саме: В'єтнам, Індія, Південна Корея, Бразилія, Індонезія [4]. До даного списку входив і Китай, який протягом довгого періоду вважався «домом» для більшості iPhone та android-смартфонів, але починаючи з 2019 р. Samsung більше не виробляє смартфони в Китаї.

У табл. 1 наведено рейтинг наймасштабніших компаній, що виготовляють високотехнологічну продукцію та є конкурентами для корпорації Samsung.

За даними табл. 1 можна побачити, що компанія Samsung Electronics не просто входить до списку топ-50 найприбутковіших компаній світу, а займає 15-те місце в ньому. Показник чистої виручки компанії у 2020 р. склав 22 116 млн дол. США, за рік він зріс на 19,90%, що є позитивною тенденцією.

За показниками чистої виручки від реалізації робіт і послуг Samsung Electronics наздоганяє такі відомі та розвинуті компанії, як JPMorgan Chase & Co., Bank of China, Tencent Holdings, China Construction Bank, Alphabet, і випереджає компанії Amazon, Toyota Motor, Intel, Bank of America Corp.

Таблиця 1

Найприбутковіші компанії світу станом на 2021 р.

Позиція	Компанія	Чиста виручка за 2020 р., млн дол. США	Зміна виручки порівняно з 2019 р., %
1	Apple	57 411	+3,90
2	Saudi Aramco	49 287	-44,10
3	SoftBank Group	47 053	-
4	Industrial & Commercial Bank of China	45 783	+1,30
5	Microsoft	44 281	+12,80
6	Berkshire Hathaway	42 521	-47,80
7	Alphabet	40 269	+17,30
8	China Construction Bank	39 283	+1,70
9	Agricultural Bank of China	31 293	+1,90
10	Facebook	29 146	+57,70
11	JPMorgan Chase & Co.	29 131	-20
12	Bank of China	27 952	+3
13	Tencent Holdings	23 166	+71,50
14	Alibaba Group Holding	22 224	+3,60
15	Samsung Electronics	22 116	+19,90
16	Amazon	21 331	+84,10
17	Toyota Motor	21 180	+13,10
18	Intel	20 899	-0,70
19	Ping An Insurance	20 739	-4,10
20	Bank of America Corp.	17 894	-34,80

Джерело: складено за [6].

Транснаціональна корпорація Samsung Electronics присутня також на вітчизняному ринку. Могутня ТНК вкладає свій капітал та інвестиції в окремий підрозділ, дочірню компанію, яка функціонує на території України. Дана компанія має назву ТОВ «САМСУНГ ЕЛЕКТРОНІКС УКРАЇНА КОМПАНІ». Компанія зареєстрована 18.08.2008 р. В Україні функціонують її два підрозділи: підрозділ продажів і маркетингу, а також науково-дослідний підрозділ [4].

Проаналізуємо деякі показники фінансових результатів компанії протягом останніх років (рис. 1).

Згідно з даними діаграми виявлено, що чистий дохід від реалізації продукції компанії протягом останніх чотирьох років збільшився на 5 082 872 тис. грн. Це свідчить про збільшення обсягів реалізації

продукції (товарів, робіт, послуг) компанією. Отже, попит на них зростає. Як наслідок, відбувається збільшення грошових надходжень у компанію. Високі показники чистого доходу від реалізації товарів, робіт, послуг у компанії показують успішність її функціонування.

Загалом собівартість реалізованої продукції компанії протягом досліджуваного періоду збільшилася на 4 754 575 тис. грн. Це спричинено зростанням продажів компанії. Як наслідок, виникає необхідність виготовляти більшу кількість продукції, розширювати асортимент, залучати нові технології, деталі та способи виготовлення продукції. Це потребує збільшення грошових вкладень у дані процеси.

Порівнюючи досліджувані показники, можемо сказати, що чистий дохід компанії протягом останніх років є більшим від собівартості її реалізованої продукції. Це є позитивним явищем і означає, що підприємство не має збитків від виготовлення та реалізації продукції, робіт, послуг, а, навпаки, нарощує прибуток (рис. 2).

Згідно з даними графіка спостерігаємо, що загалом показник валового прибутку компанії протягом 2017–2020 рр. збільшився на 328 297 тис. грн. Протягом останніх років спостерігалася тенденція до збільшення показника, тільки із 2019 р. по 2020 р відбувся його незначний спад. Отже, тенденція зміни валового прибутку компанії Samsung в Україні є, в основному, позитивною.

Чистий фінансовий результат компанії протягом останніх років зріс на 83 715 тис. грн. Незаперечним є той факт, що показник валового прибутку підприємства є вищим, ніж чистий результат підприємства. Найменша різниця між показниками була зафіксована у 2017 р. Це означає, що в той період компанія отримала більшу частку коштів від валового прибутку у вигляді чистого прибутку, що є вигідним для фінансового стану компанії.

Оскільки вагому частку у виробництві та реалізації продукції компанією Samsung займають мобільні пристрої, варто дослідити попит на даний бренд в Україні. Розглянемо бренди мобільних телефонів, які є популярними серед українського населення (рис. 3).

Під час дослідження було виявлено, що найпопулярнішим брендом на українському ринку мобільних телефонів є Samsung. Його частка складає 32,3%. Це означає, що населення нашої країни надає перевагу мобільним пристроям, які випускає компанія Samsung Electronics. Дана продукція користується попитом на вітчизняному ринку.

Дуже популярними також є такі бренди: Xiaomi (28,2% на ринку), Apple (14,43%), Huawei (7,83%), Lenovo (2,18%). Досить часто продаються в українських магазинах також бренди: Oppo, Realme, Meizu, Motorola, Tecno, Nokia, ZTE, Vivo, Sony, OnePlus. Наголосимо на тому, що багато з лідерів є новинками,

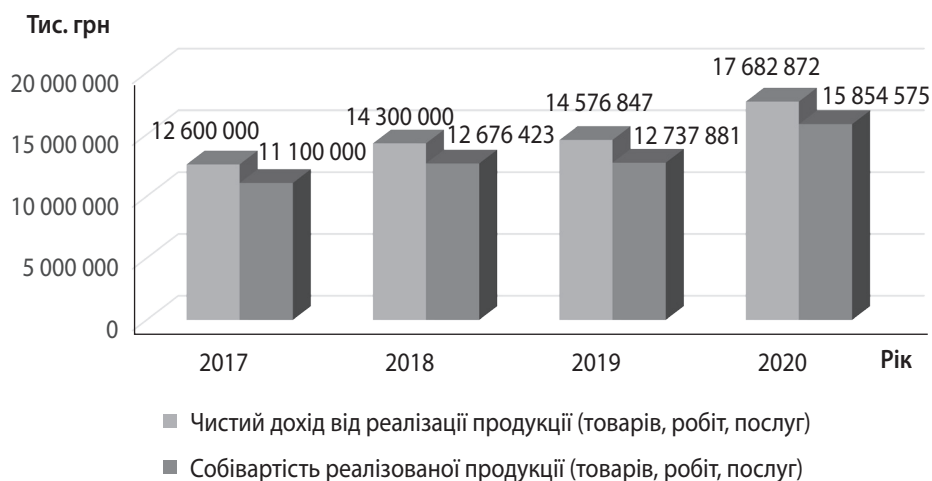

Рис. 1. Динаміка чистого доходу та собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» протягом 2017–2020 рр. (тис. грн)

Джерело: побудовано за [7].

Рис. 2. Динаміка зміни валового прибутку та чистого фінансового результату(прибутку) ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» протягом 2017–2020 рр. (тис. грн)

Джерело: побудовано на основі [7; 8].

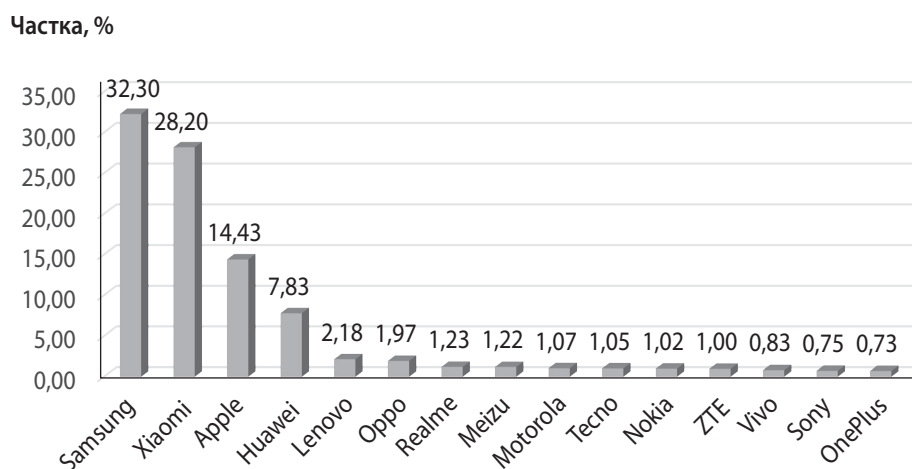

Рис. 3. Рейтинг мобільних телефонів України станом на 2021 р., %

Джерело: побудовано на основі [9].

які нещодавно увійшли на ринок не тільки України, а й світу.

Визначимо також місце бренду Samsung для мобільних пристроїв на світовому ринку (рис. 4).

За даними діаграми виявлено, що першу сходинку даного рейтингу посідає мобільний девайс бренду Samsung – його частка на світовому ринку становить 27,55% від усіх інших виробників.

До найпопулярніших брендів також належать: Apple (26,75%), Xiaomi (11,51%), Huawei (7,88%), Oppo (5,65%). До двадцятки лідерів входять такі виробники мобільних пристроїв, як: Vivo, Realme, Motorola, LG, OnePlus, Tecno, Infinix, Google, Nokia, Lenovo, Sony, Asus, Intel, HTC, BBK.

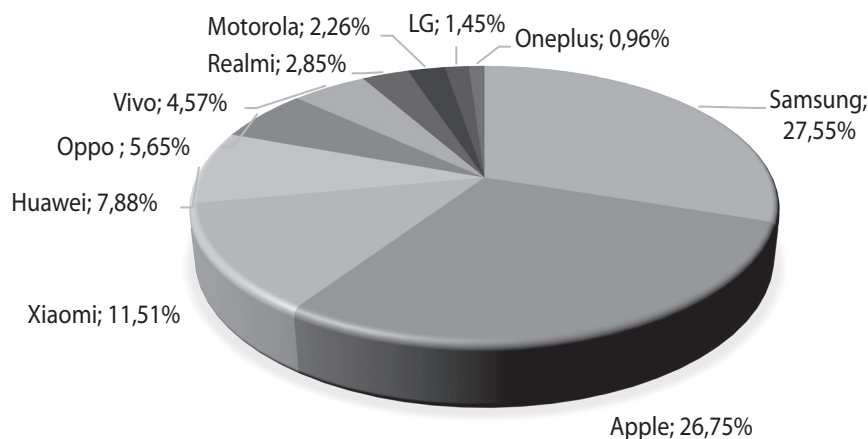

Рис. 4. Рейтинг провідних світових брендів мобільних телефонів станом на 2021 р.

Джерело: побудовано на основі [9].

Досліджуючи діяльність іноземних філій на території різних країн світу, вчені дійшли висновку, що, незважаючи на значні переваги, дані структури несуть багато ризиків і загроз для держави, яка приймає їх на своїй території. Розглянемо проблеми економіки України, які спричинені функціонуванням корпорації Samsung Electronics Co. Ltd на її території. Це такі можливі проблеми, як:

- ✦ перешкода в розвитку вітчизняних малих технологічних компаній, які, маючи потенціал і можливості, не здатні витримати конкуренцію з боку корпорації;
- ✦ надто велика могутність, завдяки якій корпорація здатна втручатися в державну владу, порушувати національне законодавство та недотримуватися економічної політики країни [10];
- ✦ захоплення сфери телекомунікацій і медіа-технологій, через які можна впливати на населення країни, нав'язувати певні погляди;
- ✦ існування ризику втрати матеріальних або фінансових ресурсів через функціонування науково-дослідного підрозділу компанії Samsung на території країни;
- ✦ відтік капіталу та грошових коштів до країни базування компанії;

- ✦ порушення стабільності національної валюти, оскільки для компанії Samsung пріоритетними валютами є корейська вона, долар США або євро;
- ✦ нав'язування східної ідеології, принципів роботи, культури українському населенню, які інколи можуть суперечити інтересам розвитку національного бізнесу;
- ✦ можливість використовувати нашу країну як офшорну територію з метою оптимізації сплати податків і збільшення власних прибутків [10];
- ✦ відтік робочої сили, кваліфікованих спеціалістів у країну, де заснована корпорація.

З іншого боку, перспективи існування та розвитку філії корпорації Samsung Electronics Co. Ltd на території України несуть в собі й позитивні зрушення для вітчизняної економіки, а саме:

- ✦ приплив прямих іноземних інвестицій, вкладення капіталу в країну;
- ✦ збільшення ВВП країни завдяки прибуткам компанії;
- ✦ забезпечення величезній кількості українського населення робочих місць і високої заробітної плати;
- ✦ поліпшення виробничої бази України (впровадження інновацій, ноу-хау, нових розробок у сфері побутової техніки, електроніки, телекомунікаційних пристроїв, новітніх способів виготовлення продукції, впровадження досягнень науково-технічного прогресу в нашій країні) [11];
- ✦ отримання українськими спеціалістами іноземного досвіду;
- ✦ великий товарообіг електроніки, технологій і телекомунікацій на вітчизняному ринку. Варто наголосити, що важливим є і наявність перевіреної, високоякісної, з довгою гарантією функціонування продукції, якою є продукція компанії Samsung;

- ✦ збільшення зовнішньоторговельного обороту в країні;
- ✦ наявність на ринку такого сильного конкурента, що надає мотивацію внутрішнім компаніям працювати ефективніше, розвиватися, поліпшувати, оновлювати виробництво, посилювати свої позиції та ставати більш конкурентоспроможними [11];
- ✦ великі податкові надходження від компанії до бюджету країни;
- ✦ наближення українських споживачів до улюбленого бренду Samsung, надання можливості одними з перших випробувати новинки технологій.

ВИСНОВКИ

Отже, здійснивши дане дослідження, можемо зробити висновок, що транснаціональні корпорації є рушійною силою транснаціоналізації – глобального процесу, який змінює економіку та фінансове господарство. Протягом останніх років володіння величезним капіталом дозволяє ТНК захоплювати нові регіони та ставати впливовішими на всіх територіях, де вони здійснюють свою діяльність, монополістами в усіх галузях економіки.

Проаналізувавши діяльність корпорації Samsung Electronics Co. Ltd, можемо стверджувати, що дана структура займає лідерські позиції на світовому ринку електроніки, технологій і телекомунікацій. Продукція даного бренду відома в усьому світі та користується величезною популярністю.

Підсумовуючи проведене дослідження, можемо зробити висновок, що існування філії такої могутньої іноземної корпорації в Україні, як Samsung Electronics Co. Ltd, стимулює розвиток українського ринку технологій, електроніки та телекомунікацій. Також діяльність корпорації позитивно впливає на вітчизняну економіку країни через приплив прямих іноземних інвестицій, сприяє зростанню ВВП країни. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Стеценко Б. С. Транснаціоналізація як визначальна тенденція розвитку глобальної фінансової інфраструктури. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2017. Вип. 13. Ч. 2. С. 121–124. URL: http://www.visnyk-ecopot.uzhnu.uz.ua/archive/13_2_2017ua/28.pdf
2. Стрельник С. О. ТНК як інституційна форма транснаціоналізації національних економік. *Економіка та держава*. 2015. № 4. С. 61–65. URL: http://www.ecopoty.in.ua/pdf/4_2015/15.pdf
3. Транснаціоналізація і конкурентний розвиток національних економік: теорія і практика країн, що розвиваються : монографія / Л. В. Руденко-Сударєва, О. М. Мозговий, В. В. Токарь та ін. Вид. 2-ге, допов. Київ : КНЕУ, 2015. 270 с.

4. Офіційний сайт Samsung. URL: <https://www.samsung.com/ua/about-us/business-area/>
5. Samsung: история создания и эволюция «звездного» бренда. URL: <https://welovebrands.com.ua/brandomania/samsung>
6. Fortune Global 500. URL: <https://fortune.com/global500/>
7. ТОВ «САМСУНГ ЕЛЕКТРОНІКС УКРАЇНА КОМПАНІ». URL: <https://opendatabot.ua/c/36048094>
8. ТОВ «САМСУНГ ЕЛЕКТРОНІКС УКРАЇНА КОМПАНІ»: бухгалтерська звітність і фінансовий аналіз за 2020 р. URL: https://zvitnist.com/36048094_TOVARYSTVO_Z_OBMEZHENOU_VDPOVDALNSTU_SAMSUNH_ELEK
9. Рейтинг провідних світових брендів мобільних телефонів 2021. URL: <https://marketer.ua/ua/top-leading-global-mobile-phone-brands/>
10. Коляда О., Заяць Д. Транснаціональні корпорації – стратегічний пріоритет майбутнього України. *Фінансовий простір*. 2020. № 2. С. 44–55. DOI: [https://doi.org/10.18371/fp.2\(38\).2020.209292](https://doi.org/10.18371/fp.2(38).2020.209292)
11. Мізюк С. Г., Білик А. В. Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на економічний розвиток України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2020. Вип. 29. С. 98–102. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-29-19>

REFERENCES

- Fortune Global 500. <https://fortune.com/global500/>
- Koliada, O., and Zaiats, D. "Transnatsionalni korporatsii – stratehichni priorytet maibutnyoho Ukrainy" [TNC – The Strategic Priority of the Future of Ukraine]. *Ffinansovyi prostir*, no. 2 (2020): 44-55. DOI: [https://doi.org/10.18371/fp.2\(38\).2020.209292](https://doi.org/10.18371/fp.2(38).2020.209292)
- Miziuk, S. H., and Bilyk, A. V. "Vplyv diialnosti transnatsionalnykh korporatsii na ekonomichni rozvytok Ukrainy" [The Influence of Transnational Corporations Activities on Economic Development of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia «Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo»*, no. 29 (2020): 98-102. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-29-19>
- Ofitsiyni sait Samsung. <https://www.samsung.com/ua/about-us/business-area/>
- "Reitynh providnykh svitovykh brendiv mobilnykh telefoniv 2021" [Ranking of the World's Leading Mobile Phone Brands 2021]. <https://marketer.ua/ua/top-leading-global-mobile-phone-brands/>
- Rudenko-Sudarieva, L. V. et al. *Transnatsionalizatsiia i konkurentnyi rozvytok natsionalnykh ekonomik: teoriia i praktyka krain, shcho rozvyvaiutsia* [Transnationalization and Competitive Development of National Economies: Theory and Practice of Developing Countries]. Kyiv: KNEU, 2015.
- "Samsung: istoriia sozdaniya i evolyutsiya «zvezdnogo» brenda" [Samsung: The History of the Creation and Evolution of the "Star" Brand]. <https://welovebrands.com.ua/brandomania/samsung>
- Stetsenko, B. S. "Transnatsionalizatsiia yak vyznachalna tendentsiia rozvytku hlobalnoi finansovoi infra-

struktury" [Transnationalization as a Decisive Trend of Global Financial Infrastructure Development]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo»*, iss. 13, part 2 (2017): 121–124. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/13_2_2017ua/28.pdf

Strelnyk, S. O. "TNK yak instytutsiina forma transnatsionalizatsii natsionalnykh ekonomik" [Transnational Corporations as Institutional Form of Transnazionalization of National Economics]. *Ekonomika ta derzhava*,

no. 4 (2015): 61–65. http://www.economy.in.ua/pdf/4_2015/15.pdf

"TOV «SAMSUNH ELEKTRONIKS UKRAINA KOMPANI»: bukhhalterska zvitnist i finansovy analiz za 2020 r." [Samsung ELECTRONICS UKRAINE COMPANY LLC: Accounting and Financial Analysis for 2020]. https://zvitnist.com/36048094_TOVARYSTVO_Z_OBMEZHENOU_VDPOVDALNSTU_SAMSUNH_ELEK TOV «SAMSUNH ELEKTRONIKS UKRAINA KOMPANI». <https://opendatabot.ua/c/36048094>

УДК 339.562

JEL: F13; F19; F62; M21

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-12-34-40>

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

©2021 МОЗГОВА Г. В., ЄВТУШЕНКО В. А., СТОВБУНЕНКО Д. Д.

УДК 339.562

JEL: F13; F19; F62; M21

Мозгова Г. В., Євтушенко В. А., Стовбуненко Д. Д. Теоретичні аспекти імпортової діяльності підприємств України

Метою статті є дослідження теоретичних аспектів імпортової діяльності підприємств України. На основі аналізу наукової літератури конкретизовано сутність поняття «імпортна діяльність»; розкрито основні функції імпортової діяльності та визначено її важливість для розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Обґрунтовано фактори й умови, що впливають на виконання імпортних операцій; наведено причини обмеження та правила ввезення товарів на митну територію України; виявлено основні проблеми імпортової діяльності. Також запропоновано стратегії для подолання негативних наслідків імпорту, визначено основні позитивні аспекти та види ефектів від здійснення імпортової діяльності. Імпортна діяльність, як одна з форм зовнішньоекономічної діяльності, відіграє істотну роль у розвитку економіки країни та визначає її входження в міжнародну економічну інтеграцію. Тому імпортну діяльність належить розглядати не як негативне явище і не як своєрідну плату за можливість користування зовнішніми ринками – вона є самостійним джерелом фінансових надходжень у країну, низки інших макроекономічних ефектів. Імпорту товарів має регулюватися національним законодавством, митним тарифом, іншими політико-правовими обмеженнями. Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є комплексне вивчення проблеми, що дозволило б виявити тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств у даній сфері. Підвищення ефективності імпортової діяльності підприємств – це можливість для України досягти високого економічного розвитку.

Ключові слова: імпортна діяльність, виправданий імпорту, митна територія, ефект від здійснення імпортової діяльності, стратегія імпортозаміщення, експортоорієнтована стратегія, конкурентоспроможність, товарний імпорту, критичний імпорту.

Рис.: 5. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 11.

Мозгова Галина Валентинівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: g.v.mozgovaya@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9763-3298>

Євтушенко Вікторія Анатоліївна – кандидат економічних наук, професор, завідувачка кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: v.a.evtushenko@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7764-2277>

Стовбуненко Дарія Дмитрівна – студентка економічного факультету, кафедра маркетингу, менеджменту та підприємництва, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: stovbunenko.darya@gmail.com

UDC 339.562

JEL: F13; F19; F62; M21

Mozgova G. V., Yevtushenko V. A., Stovbunenko D. D. The Theoretical Aspects of Import Activity of Ukrainian Enterprises

The article is aimed at studying the theoretical aspects of import activity of Ukrainian enterprises. On the basis of an analysis of scientific literature the essence of the concept of «import activity» is classified; the main functions of import activity are disclosed and its importance for the development of foreign economic activity of enterprises is determined. The factors and conditions influencing the implementation of import operations are substantiated; the reasons for the restriction and rules for the import of goods into the customs territory of Ukraine are provided; the main problems of import activity are identified. Strategies for overcoming the negative consequences of imports are also proposed, the main positive aspects and types of effects from import activity are determined. The import activity, as a form of foreign economic activity, plays a significant role in the development of the country's economy and determines its entry into international economic integration. Therefore, the import activity should be considered not as a negative phenomenon and not as a kind of payment for the possibility of using external markets – it is an independent source of financial income into the country, also of a number of other macroeconomic effects. Imports of goods should be regulated by national legislation, customs tariff, other political and legal restrictions. Prospects for further research in this direction are a comprehensive study of the problem, which would reveal tendencies in the development of foreign economic activity of enterprises in this sphere. Improving the efficiency of import activities of enterprises is an opportunity for Ukraine to achieve high economic development.